

Datum vergadering : 26 april 2023
Zaaknummer : 2023-042718
Programma : Wonen en Werken
Portefeuillehouder : F. Hoekstra
Commissie : Wonen en Werken
Onderwerp : Aanpassing klimaatsysteem Brede School

Agendapunt : P 3

Bijlagen

Niet van toepassing.

Korte inhoud

Op 2 juni 2022 heeft de raad besloten in te stemmen met het aanpassen van het klimaatsysteem van de Brede School en hiervoor de benodigde budgetten ter beschikking te stellen. Daaropvolgend is door de organisatie de uitvoering van het project ter hand genomen. Op basis van het aanbestedingsresultaat is duidelijk dat het project, als gevolg van de gewijzigde marktomstandigheden, kampt met een forse kostenoverschrijding. Met dit voorstel wordt de raad voorgesteld het investeringsbudget voor de uitgaven voor de aanpassing van het klimaatsysteem Brede School op te hogen.

Aan de Raad.

Overwegingen

Projectbeschrijving

Het project bestaat uit het realiseren van een nieuw bronsysteem in de bodem, waarmee het gasverbruik met ca. 85% kan dalen en ook gekoeld kan worden. Daarnaast wordt de aansturing via nieuwe regeltechniek gedaan, waarmee onder andere betere monitoring en minder energieverbruik kan plaatsvinden. Daarnaast zal de aan- en afvoer van lucht mechanisch uitgevoerd worden met een luchtbehandelingskast en met warmteterugwinning, met per lokaal een na-koeler en na-verwarmer in het luchtkanaal; Waarbij tevens gestuurd kan worden op de luchtkwaliteit (hoeveelheid CO₂) per lokaal.

Voor het project is een investeringsbudget opgenomen van € 1.644.000, waarvan afgerond € 267.000 gedekt wordt uit een bijdrage vanuit de schoolbesturen en afgerond € 477.000 vanuit de beschikbare Rijkssubsidie. Per saldo is het gemeentelijk aandeel in de investering daarmee € 900.000. Dit is gebaseerd op een raming met prijspeil 2021. Het projectbudget voorziet niet in indexering van de prijzen, dit zou middels een tussentijdse rapportage moeten geschieden.

Inmiddels zijn de marktomstandigheden wezenlijk veranderd, niet alleen de kosten van de materialen en grondstoffen zijn explosief gestegen, maar ook de personeelskosten en energiekosten. Daarbij komt dat er naast de reguliere tekorten op de arbeidsmarkt ook een extra druk op deze specifieke markt is komen te staan als gevolg van de subsidieregeling (er zijn veel schoolgebouwen waar de klimaatinstallatie aangepast moet worden) en de verder aangescherpte duurzaamheidseisen.

De subsidie geldt tot en met augustus 2024. Om zo min mogelijk overlast te verzorgen en het project voor de subsidie tijdig te kunnen opleveren en verantwoorden is het uitgangspunt dat het werk grotendeels in de zomervakantie van 2023 wordt uitgevoerd.

Het werk is geknipt in 2 delen. De warmtebron en de klimaatinstallatie. Voor de warmtebron is een succesvolle meervoudige onderhandse aanbestedingsprocedure uitgevoerd. Deze opdracht is reeds gegund.

Aanbestedingsresultaat klimaatstelsel

In het kader van de aanbestedingsregels is sprake van een meervoudig onderhandse aanbesteding. Dit is een procedure waarvoor minimaal 3 en maximaal 5 marktpartijen gevraagd worden om een aanbieding te doen. Voor de klimaatinstallatie zijn 4 installatiebedrijven uitgenodigd om een aanbieding te doen. Op 3 februari 2023 is gebleken dat deze aanbesteding is mislukt. Geen enkele partij kan/wil inschrijven. Conform de daarvoor geldende aanbestedingsregels is het gemeenten toegestaan vervolgens een een-op-een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande aankondiging te volgen. Dit is gestart met een partij (installatiebedrijf) die heeft aangegeven zich te conformeren aan de aanbestedingsleidraad en daarmee het gros van het werk in de zomer van 2023 uit te voeren.

Inmiddels is de aanbieding binnen. De aanbieding valt binnen de kaders van de aanbestedingsleidraad. Echter de financiële aanbieding is aanzienlijk hoger dan voorheen geraamd. Dit was enigszins te verwachten gelet op de gewijzigde marktomstandigheden (sinds 2021, het prijspeil van de raming) en de mislukte meervoudige onderhandse aanbesteding. Het verschil is dermate groot, dat een aanzienlijke overschrijding van het projectbudget dreigt (circa € 800.000) en de gemeente zich gesteld ziet voor een dilemma. Om de uitvoering conform de gestelde kaders mogelijk te maken is het noodzakelijk dat het college eind april 2023 overgaat tot definitieve gunning. Het betreffende installatiebedrijf kan niet langer het personeel vrij houden en andere klussen afslaan, zolang de opdracht nog onzeker is. Bovendien moet nog de nodige voorbereiding plaatsvinden voordat de werkzaamheden aanvangen. Met dit voorstel wordt de raad voorgesteld het investeringsbudget voor de uitgaven op te hogen.

Het college adviseert de gemeenteraad dit besluit te nemen, zodat het mogelijk wordt het project conform de bestaande uitgangspunten te realiseren. Hiermee:

- worden maatschappelijke effecten op het gebied van onderwijs, gezondheid en duurzaamheid gerealiseerd
- komt de gemeente haar afspraken richting de gebruikers van de Brede School na;
- zullen de gebruikers meer comfort ervaren en minder klachten uiten, die leiden tot inzet van een installateur om die tijdelijk te verhelpen of te minderen;
- wordt het momentum van het project benut, het project wordt doorgezet en afgerond waarmee er realisatiekracht komt voor volgende projecten;
- blijft de subsidie behouden en wordt deze doelmatig ingezet;
- zal het gasverbruik met ca. 85% dalen, en daarmee zullen de kosten voor het energieverbruik eveneens dalen.

Alternatieven

Alternatief is om nu niet het investeringsbudget voor de uitgaven op te hogen. Het gevolg hiervan is dat het college niet kan overgaan tot definitieve gunning van de opdracht. Hierdoor zal het werk niet voor het grootste deel in de zomer 2023 uitgevoerd kunnen worden. Het gevolg is dat er een onzekere situatie ontstaat:

- de problemen met de huidige klimaatinstallatie blijven bestaan, aangezien de huidige klimaatinstallatie niet voldoet zoals reeds uit extern onderzoek is gebleken. Daarmee zullen ook de klachten blijven bestaan en worden de afspraken met de gebruikers van de Brede School niet nagekomen;
- de verwachting is niet dat een dergelijk project in de toekomst goedkoper wordt. En een dergelijk project is in de toekomst onvermijdelijk gelet op de resultaten van het onderzoek van de huidige klimaatinstallatie. Er zijn scholen en gemeenten die dergelijke projecten in 2022 hebben uitgesteld gelet op de hoge kosten en daar nu spijt van hebben;
- er zijn nu al veel kosten gemaakt (projectbegeleiding extern bureau, ambtelijke inzet) alsmede dat er al een verplichting is aangegaan voor het realiseren van de warmtebron. Deze kosten zullen voor een deel in de toekomst opnieuw gemaakt moeten worden. Wat de gevolgen zijn voor de opdracht voor het realiseren van de warmtebron is nu nog onbekend;
- de reeds verkregen subsidie zal niet in de daarvoor geldende termijn gebruikt kunnen worden. Of uitstel van de subsidie mogelijk is moet nog blijken;
- het gasverbruik zal vooralsnog niet dalen met de geprognosticeerde 28.000 m³ zoals eerder berekend.

Aanpak

Indien de gemeenteraad akkoord gaat met het voorliggende voorstel kan het college overgaan tot de definitieve gunning en zullen de werkzaamheden ingepland en uitgevoerd worden. Het werkelijke bedrag van de ophoging zal samen met de financiële consequenties daarvan verwerkt worden in de 2e Turap 2023.

Financiële overwegingen

Als gevolg van het ophogen van het investeringsbudget zullen de kapitaalslasten toenemen. Voor elke € 100.000 kostenstijging voor het onderdeel klimaatinstallatie, waar een afschrijvingstermijn van 15 jaar geldt, zullen de jaarlijkse kapitaalslasten toenemen met € 9.200. Dat bestaat uit € 6.700 afschrijving en € 2.500 omslagrente. De ophoging van het investeringsbudget met € 800.000 leidt dan tot € 73.600 extra kapitaalslasten per jaar. In het oorspronkelijke investeringsbudget is niet voorzien in indexering van het budget (prijspeil 2021). Dat zou sowieso nog middels een tussentijdse rapportage moeten geschieden. Dit voorstel voorziet hier meteen in.

Mogelijk dat de toename van de kapitaalslasten verminderd kan worden, indien er extra dekking gevonden wordt. Hiertoe zijn twee mogelijkheden in beeld:

- er kan worden bekeken of het mogelijk is bij het Rijk extra subsidie te verkrijgen. De subsidie is gebaseerd op 30% van de investeringskosten gebaseerd op de kostenraming die ingediend is bij de aanvraag. Nu de kosten dermate gestegen zijn, kan geprobeerd worden het subsidiebedrag te verhogen. Dit is niet zonder meer mogelijk (de subsidiepot is reeds vergeven), maar de gemeente zal niet de enige partij zijn die met dit probleem te maken heeft;
- er kan worden onderzocht of en welke budgetten in het meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) met de investering overbodig worden en mogelijk ingezet kunnen worden als mogelijke alternatieve dekking.

Daarnaast zijn de gevolgen voor de energielasten nog niet verwerkt in de begroting. Dit is, zoals gemotiveerd in het raadsvoorstel waar over besloten is in juni 2022, toen bewust niet gedaan gelet op de volatiliteit van energieprijzen. Zoals eerder aangegeven is wat betreft het gasverbruik een besparing van circa 28.000 m³ te verwachten.

Gelet op bovenstaande is het voorstel de daadwerkelijke ophoging van het investeringsbudget en de financiële consequenties daarvan te verwerken in de 2e Turap 2023.

Communicatie

Middels het voorgestelde besluit blijft het project binnen de eerder gestelde kaders en zal er actief met de schoolbesturen worden gecommuniceerd.

Participatie

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Middels het voorgestelde besluit kan het gasverbruik op jaarbasis met ca. 28.000 m³ verminderen. Volledigheidshalve wordt verwezen naar het raadsvoorstel van juni 2022 waarin een en ander uitgebreid staat toegelicht.

Externe reacties

Niet van toepassing.

Voorstel

Het college stelt de raad voor:

- het investeringsbudget voor de uitgaven voor de aanpassing van het klimaatsysteem Brede School op te hogen met maximaal € 800.000 en het werkelijke bedrag van de ophoging samen met de financiële consequenties daarvan te verwerken in de 2e Turap 2023.

burgemeester en wethouders van Uithoorn,

de secretaris,

de burgemeester,

mevr. M.C. Wegewijs

dhr. P.J. Heiliegers